

Örgütlerde İletişim Ve Liderlik

Liderlik

**Belirli kořullarda, belirlenmiř amaçları gerçekleştirmek
üzere, kişinin başkalarını etkileyerek yönlendirmesidir.**

Liderlik

$$\text{Liderlik} = f (\text{lider} + \text{takipçiler} + \text{koşullar})$$

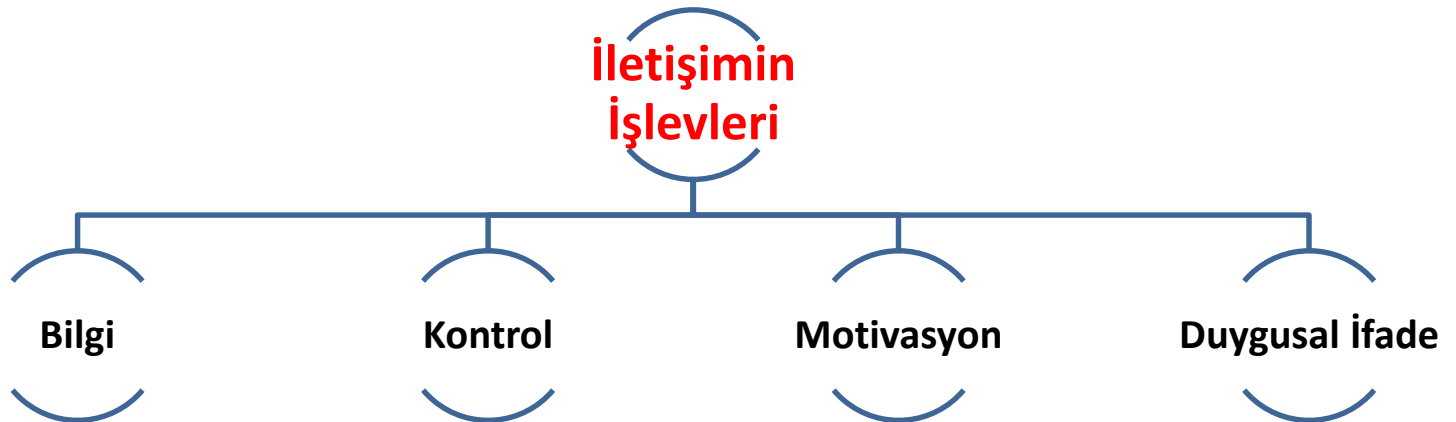
Liderlik; lider, takipçiler ve içinde bulunulan koşulların bir fonksiyonudur. Liderlikten söz edildiğinde bu üç unsurun göz önünde bulundurulması gerekir.

Örgütlerde İletişim

Örgütü iki ya da daha fazla kişinin belirli bir amacı gerçekleştirmek amacıyla bir araya geldiği yapılar olarak tanımlamıştık. Bu **yapının varlığını sürdürülebilmesi** için tanımda belirtilen iki ya da daha fazla kişinin **iletişim içerisinde olması hayati öneme** sahiptir.

Örgütlerde İletişim (İletişimin İşlevleri)

İletişim, örgüt içerisinde dört önemli işlevi yerine getirir.

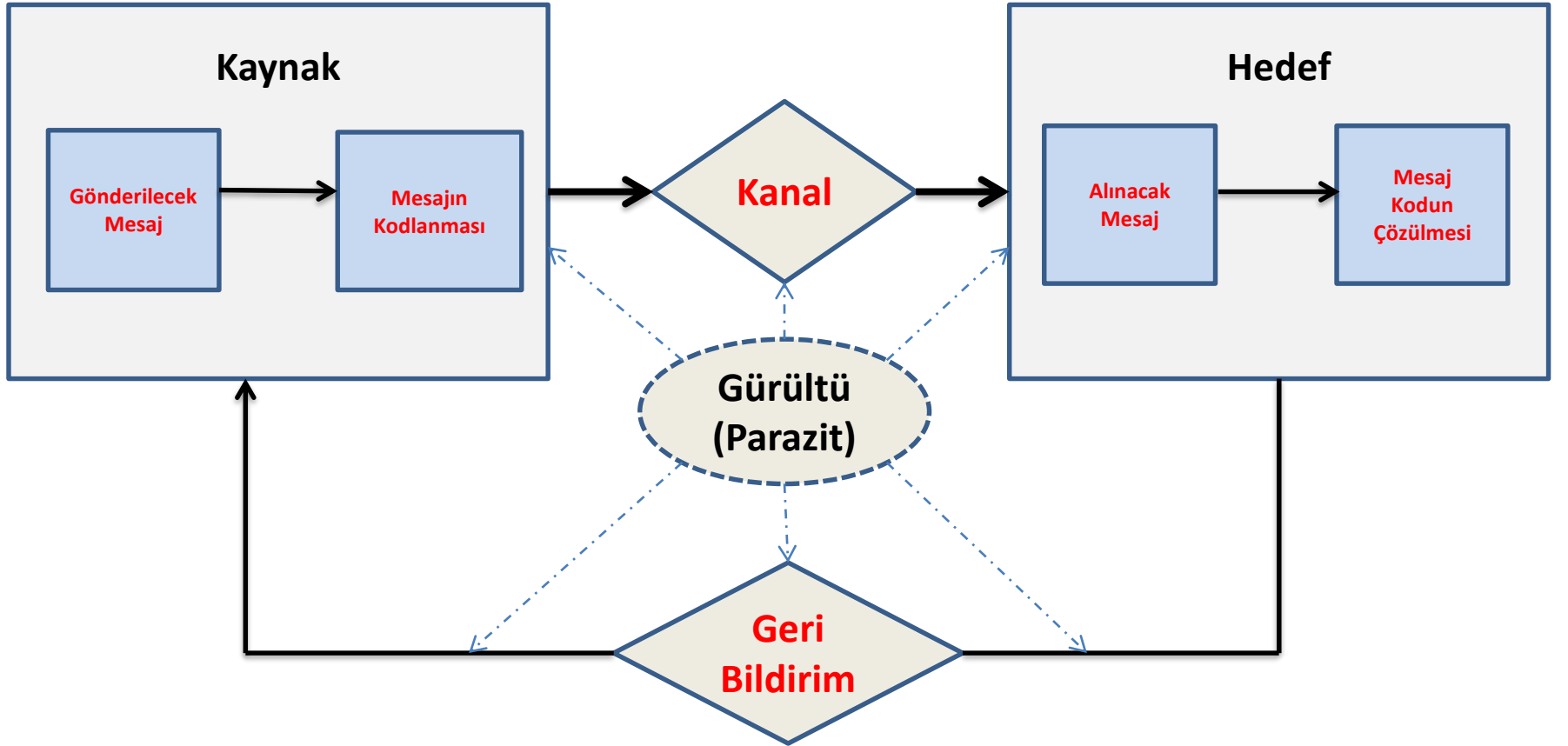
Örgütlerde İletişim

İletişim; örgütte bireyler, gruplar, takımlar ve hatta örgütler arasında ilişkiler kurmayı amaçlayan bir süreçtir.

Örgütlerde İletişim

İletişim, temelde **kaynak** (mesajı gönderen) ile **hedef** (mesajı alan - alıcı) arasında gerçekleşen bir etkileşim süreci olarak görülmektedir. Dolayısı ile iletişim; kaynak ile hedef arasındaki kanallar aracılığı gerçekleşmektedir.

Örgütlerde İletişim Süreci

Örgütlerde İletişim (Kaynak)

Kaynak; mesajı kelimeler, mimikler, tonlama, semboller ve diğer işaretler şeklinde kodlamaktadır. Sonrasında kodlanmış mesaj, bir ya da daha fazla iletişim kanalı vasıtasıyla hedefe ulaştırılmaktadır.

Örgütlerde İletişim (Hedef)

Hedef (alıcı); gelen mesajı algılamakta ve onu çözümleyerek anlamlandırmaktadır.

Örgütlerde İletişim (Kanallar)

İletişimde kullanılan kanallar iletişim sürecinin temel unsurlarındandır. **Sözlü ya da sözsüz** olmak üzere **iki temel iletişim** kanalı kullanılmaktadır.

Örgütlerde İletişim (Kanallar)

Örgütlerde İletişim Kanalları

```
graph TD; A[Örgütlerde İletişim Kanalları] --> B[Sözlü İletişim Kanalları]; A --> C[Sözsüz İletişim Kanalları]; B --- D["(Konuşarak ya da Yazılı Kanallar Yardımı İle Kelimelerin Kullanıldığı Kanallardır)"]; C --- E["(Kelimelerin Kullanılmadığı Her Türlü İletişimi İçerir)"];
```

Sözlü İletişim Kanalları

(Konuşarak ya da Yazılı Kanallar Yardımı İle Kelimelerin Kullanıldığı Kanallardır)

Sözsüz İletişim Kanalları

(Kelimelerin Kullanılmadığı Her Türlü İletişimi İçerir)

Örgütlerde İletişim (Kanallar)

İki iletişim kanalı, **birbirlerinden farklıdır** ve iletişim sürecinin etkinliği açısından kullanıldıkları ortama bağlı olarak **farklı üstünlük ve zayıflıklar** gösterebilmektedirler.

Örgütlerde İletişim (Kanallar)

Bu aşamada **en iyi iletişim kanalını** seçmek önemlidir. Bu kanalların seçimi ve sağlıklı bir biçimde işletilmesi örgütte **üst yönetimin görevi ve sorumluluğu** olarak kabul edilmektedir. İletişim kanalı seçiminde aşağıdaki şekilde belirtilen unsurlar önemlidir.

Örgütlerde İletişim (Kanallar)

İletişim Kanalı Seçim Unsurları

Sosyal Geçerlilik

(İletişim Aracının Örgüt, Takımlar Ve Bireyler Tarafından
Kabul Görme Düzeyi)

Ortam Zenginliği

(İletişim Kanalının Veri Taşıma Kapasitesi)

Örgütlerde İletişim (Geri Bildirim)

İletişim sürecinin tamamlanabilmesi için kaynaktan hedefe **gönderilen mesajın hedef tarafından alındığına**, anlamlandırıldığına dair kaynağa **geri bir mesaj** gönderilmesi gerekir. Bu işlem **geri bildirim olarak adlandırılır.**

Örgütlerde İletişim (Geri Bildirim)

Geri bildirim gerçekleştirildiği zaman iletişim süreci tamamlanmış olur. Aksi durumda **yaşanılan olay iletişim değil haberleşme** (kaynağın hedefe bir konuya ilişkin haber vermesi) **olarak kabul edilir.**

Örgütlerde İletişim (Gürültü - Parazit)

İletişim sürecinde ideal olan, **çözümleme sonucu ortaya çıkan anlam ile kaynağın hedeflediği anlamın aynı olmasıdır.** Lakin kaynak ve hedefin iletişim kurmaya yönelik iyi niyetlerine rağmen; yukarıda belirtildiği şekli ile bir iletişim süreci gerçekleşmeyebilir.

Örgütlerde İletişim (Gürültü - Parazit)

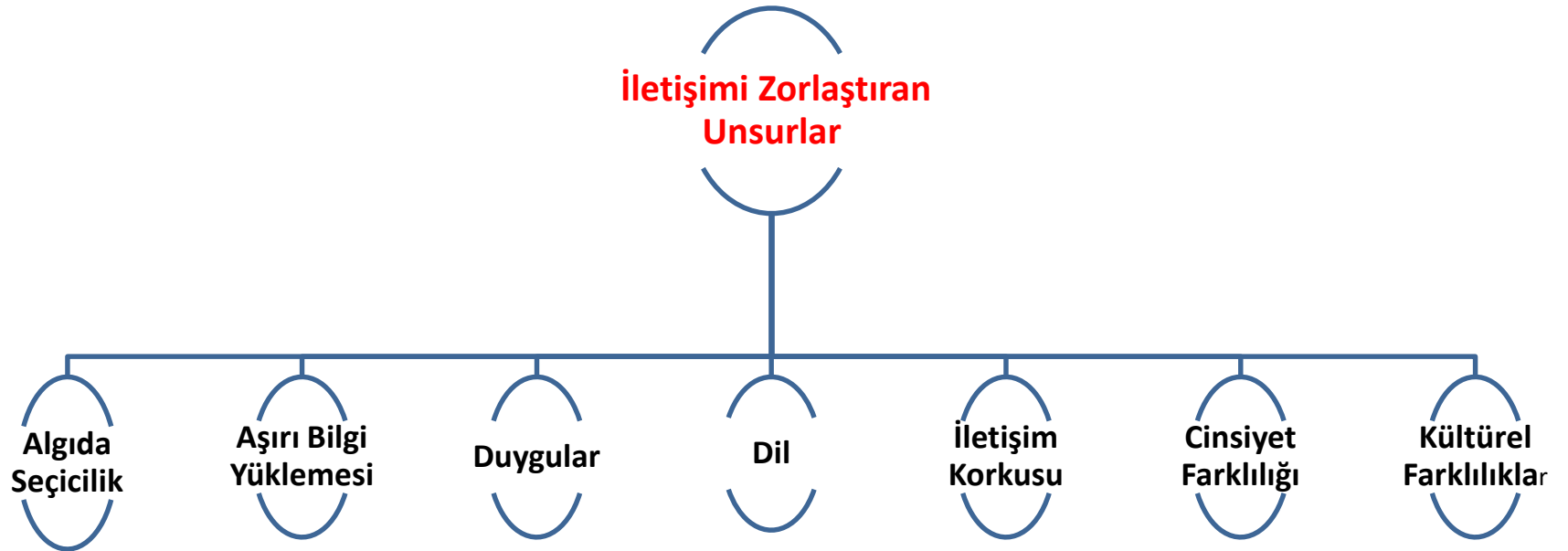
Sağlıklı bir iletişim sürecinin gerçekleşmesinin önünde **parazit (gürültü)** olarak da ifade edilen çok sayıda **engel** mevcuttur.

Örgütlerde İletişim (Gürültü - Parazit)

Bu engeller; **kaynaktan, hedeften, kullanılan kanallardan, ortamdandır** ya da hepsinden kaynaklanabilir. En önemli parazitlerden bir tanesi, **kaynak ve hedefin algısal farklılıkları** ya da **yetersizlikleri** olarak gösterilebilir.

Etkili İletişimi Etkileyen Faktörler

Etkili İletişimin Gerçekleştirilmesini Zorlaştıran Unsurlardan Bazıları Aşağıdadır.

Etkili İletişimi Etkileyen Faktörler (Kültür)

Küreselleşme sonucunda **çok uluslu ve uluslararası örgütler** ortaya çıktı. Bu örgütler beraberinde hem örgüt içinde hem de örgüt dışında **farklı kültürler ile çalışmak** durumunda kaldılar.

Etkili İletişimi Etkileyen Faktörler (Kültür)

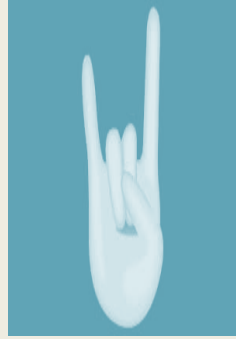
Dolayısı ile iletişim süreçlerinin daha **dikkatli yönetilmesi** zorunluluk haline geldi. Çünkü örgütler **aynı mesajın farklı kültürlerde farklı anlamlara** geldiğini öğrendiler. Örneğin bir el işareti bile farklı kültürlerde farklı mesaj olarak anlaşılabilmektedir.

Etkili İletişimi Etkileyen Faktörler (Kültür)

El İşaretleri Ve Verdikleri Mesajlar

Bu işaret ülkemizde Allah'ın birliğini ifade ederken, ABD'de buruya gel demektir.

Bu işaret Brezilya'da iyi şans ifade ederken, Afrika'da küfür olarak kabul edilmektedir.

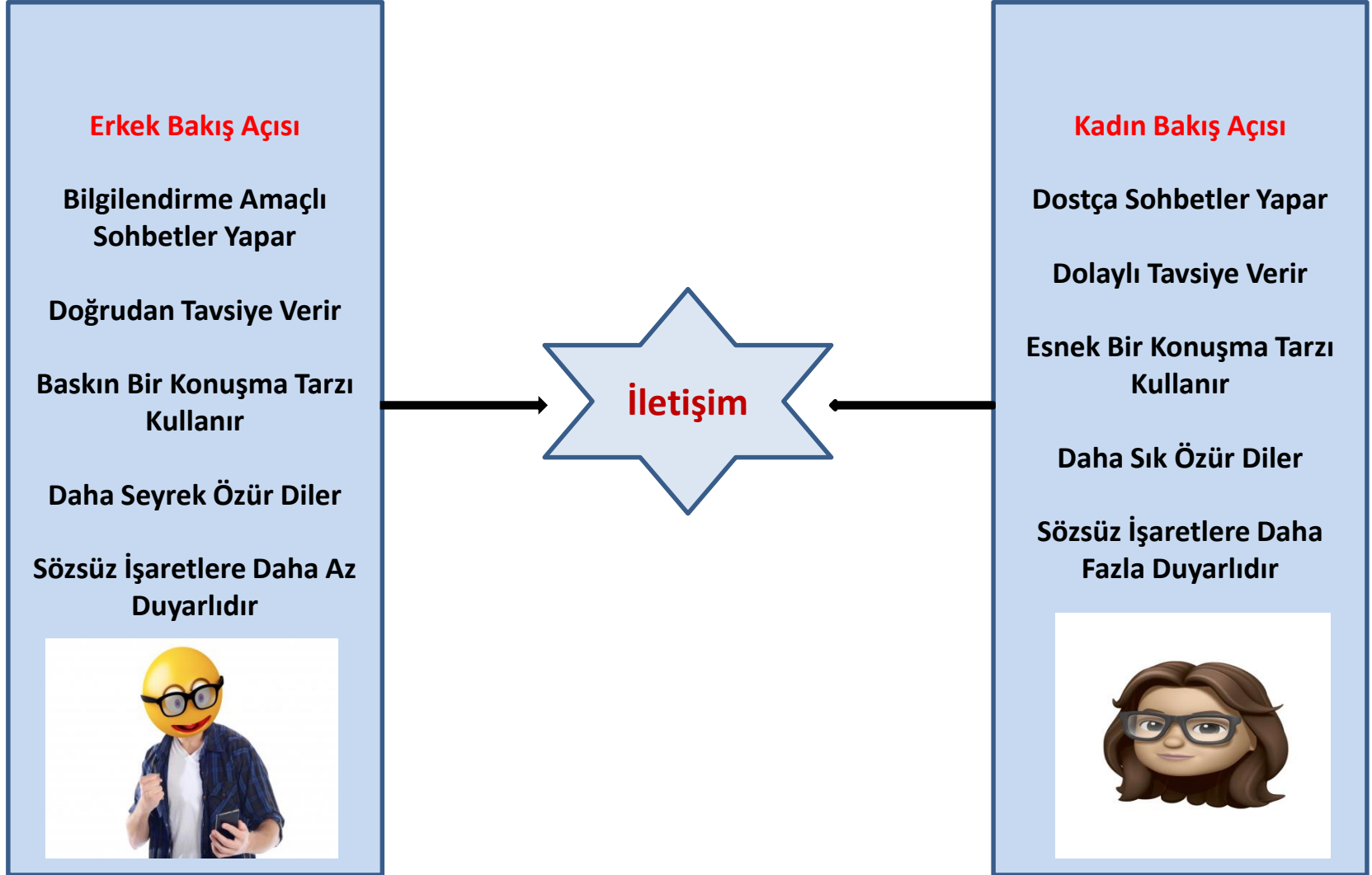
Bu işaret Dünyanın genelinde el sallama olarak kabul edilirken, Çin'de hakaret olarak kabul edilmektedir.

Etkili İletişimi Etkileyen Faktörler (Cinsiyet)

Örgütlerde iletişim sürecinde üzerinde durulması gereken önemli bir konu da **cinsiyettir**. Kadın ve erkeklerin kendilerine **gönderilen** ve kendilerinin **gönderdikleri mesajları farklı** biçimlerde anlamlandırabildikleri unutulmamalıdır.

Etkili İletişimi Etkileyen Faktörler

İletişimde Cinsiyet Farklılığı

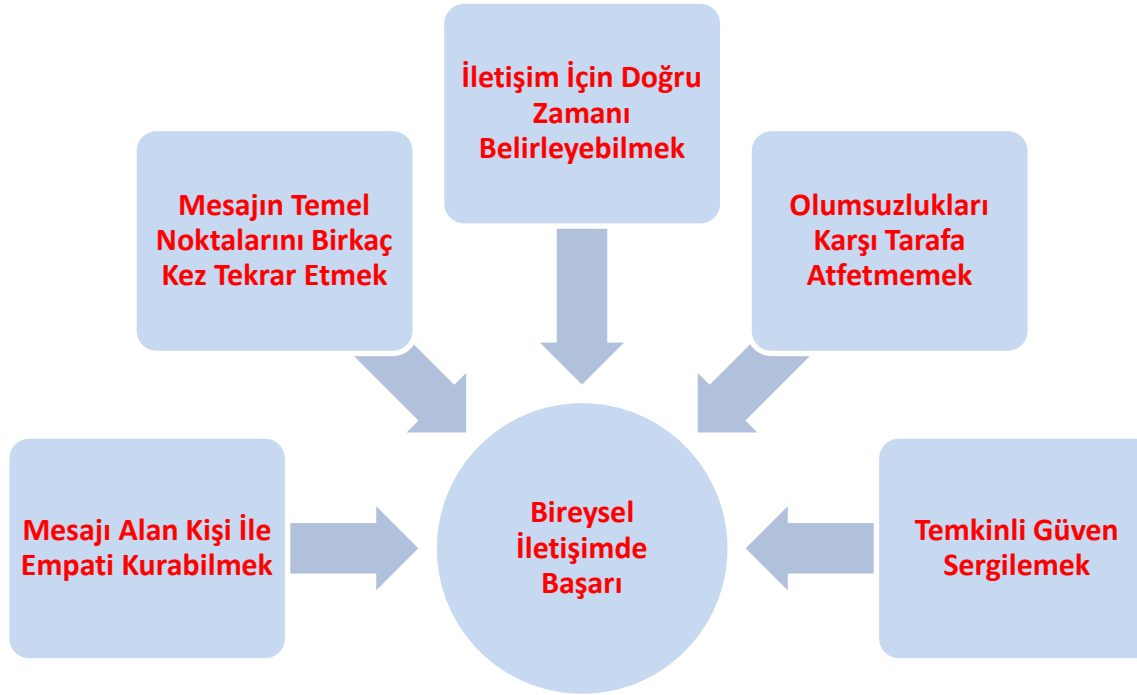

Örgütlerde İletişim Geliştirilmesi

Örgütlerde iletişim sürecinin geliştirilmesi **hem örgüt düzeyinde hem de birey düzeyinde gereklidir.** Örgüt düzeyinde iletişimin geliştirilmesi için yöneticilerin yapabilecekleri işler kapsamında iletişim kanallarının seçimi, eğitim vb. gibi seçenekleri mevcuttur.

Örgütlerde İletişim Geliştirilmesi

Örgütlerde iletişim sürecinin geliştirilmesinde bireylerin üzerine düşen sorumluluklar da vardır. Örneğin aşağıdaki şekilde yer alan unsurlar bireylerin iletişim süreçlerinde daha başarılı olmalarını sağlayabilir.

Örgütlerde İletişim (Dedikodu)

Dedikodu örgüt içinde **formal olmayan** (örgüt yöneticileri tarafından oluşturulmamış) ve **sosyal ilişkiler üzerine** kurulu bir iletişim kanalı olarak ortaya çıkar. **Sistematik bir işleyiş biçimi yoktur.**

Örgütlerde İletişim (Dedikodu)

Genellikle **eksik ya da yanlış mesajlar** üzerinden hareket etse de örgüt içinde **göz ardı edilemeyecek** bir iletişim kanalıdır. Yöneticiler tarafından zaman zaman **tedbir almayı gerektirecek durumlar** ortaya çıkarabilir.

Liderlik ve İletişim

Etkili liderlik sergileyebilmek için yukarıda açıklanan tüm hususlar dikkate alınarak **takipçiler ile iletişim kurulmalıdır.**

Liderlik ve İletişim

Takipçiler ile doğru ve sürdürülebilir iletişim sağlanamadığı takdirde liderlik performansı hızla kötüleşecektir.

Yararlanılan Kaynaklar

Mcshane, S. L. ve Von Glinow M. A. (2016). **Örgütsel Davranış**, (Çeviri Editörleri: Ayşe Günsel, Serdar Bozkurt), Ankara: Nobel Yayınları.

Robbins, S. P. ve Judge, T. A. (2019). **Örgütsel Davranış**, (Çeviri Editörü: İnci Erdem), Ankara: Nobel Yayınları.

Güney, S. (2017). **Örgütsel Davranış**, Ankara: Nobel Yayınları.